

Przedszkole nr 10 z Oddziałami Integracyjnymi

ul. Braterska 7

43-100 Tychy

Program własny

„EUROPA-NASZ DOM”

Opracowała:

mgr Danuta Dudzic

Wstęp

Priorytetem edukacji europejskiej jest wpajanie szacunku do własnego dziedzictwa kulturowego oraz do odmienności i różnorodności jaka występuje w Europie. W dzisiejszych czasach edukacja ta ma wyjątkowo duże znaczenie, dlatego też powinno się ją rozpoczynać jak najwcześniej.

Podstawa Programowa Wychowania Przedszkolnego zawiera między innymi treści o tematyce patriotycznej oraz europejskiej.

Według ww. dokumentu- dziecko kończące edukację przedszkolną w zakresie edukacji patriotycznej oraz europejskiej:

- rozumie bardzo proste polecenia w języku obcym nowożytnym i reaguje na nie; uczestniczy w zabawach, np. muzycznych, ruchowych, plastycznych, konstrukcyjnych, teatralnych; używa wyrazów i zwrotów mających znaczenie dla danej zabawy lub innych podejmowanych czynności; powtarza rymowanki i proste wierszyki, śpiewa piosenki w grupie; rozumie ogólny sens krótkich historyjek opowiadanych lub czytanych, gdy są wspierane np. obrazkami, rekwizytami, ruchem, mimiką, gestami; rozumie bardzo proste polecenia w języku obcym nowożytnym i reaguje na nie; uczestniczy w zabawach, np. muzycznych, ruchowych, plastycznych, konstrukcyjnych, teatralnych; używa wyrazów i zwrotów mających znaczenie dla danej zabawy lub innych podejmowanych czynności; powtarza rymowanki i proste wierszyki, śpiewa piosenki w grupie; rozumie ogólny sens krótkich historyjek opowiadanych lub czytanych, gdy są wspierane np. obrazkami, rekwizytami, ruchem, mimiką, gestami (IV.21)

- przejawia poczucie własnej wartości jako osoby, wyraża szacunek wobec innych osób i przestrzegając tych wartości, nawiązuje relacje rówieśnicze(III.1)

- odczuwa i wyjaśnia swoją przynależność do rodziny, narodu, grupy przedszkolnej, grupy chłopców, grupy dziewczynek oraz innych grup, np. grupy teatralnej, grupy sportowej (III.2);

-nazywa i rozpoznaje wartości związane z umiejętnościami i zachowaniami społecznymi, np. szacunek do dzieci i dorosłych, szacunek do ojczyzny, życzliwość okazywana dzieciom i dorosłym – obowiązkowość, przyjaźń, radość; (III.6)

-respektuje prawa i obowiązki swoje oraz innych osób, zwracając uwagę na ich indywidualne potrzeby(III.7);

-wymienia nazwę swojego kraju i jego stolicy, rozpoznaje symbole narodowe (godło, flaga, hymn), nazywa wybrane symbole związane z regionami Polski ukryte w podaniach, przysłowia, legendach, bajkach, np. o smoku wawelskim, orientuje się, że Polska jest jednym z krajów Unii Europejskiej (IV.10);

Na etapie wychowania przedszkolnego pojęcia Europy oraz Unii Europejskiej są bardzo abstrakcyjne, dlatego należy te treści przedstawiać w sposób przystępny i dostosowany do grupy wiekowej.

Niniejszy program skierowany jest do dzieci w wieku 3-6 lat, a treści dostosowywane będą do możliwości dzieci. Aby ułatwić im dostrzeganie podobieństw i różnic międzykulturowych, w programie wykorzystane będą postaci różnych narodowości- które będą uczyły dzieci piosenek, wierszyków, zabaw w swoich ojczystych językach (polskim, angielskim, szwedzkim, niemieckim), a także opowiedzą o kraju swego pochodzenia. Będą to w większości piosenki znane dzieciom z przedszkola.

Cele ogólne:

- kształtowanie postawy proeuropejskiej;
- kształtowanie tożsamości narodowej;
- kształtowanie wiedzy o otaczającym dzieci świecie;
- wdrażanie do nauki języków obcych;

Cele szczegółowe:

Dziecko:

- rozpoznaje różne regiony Polski, zna nazwy największych miast i rzek polskich;
- rozpoznaje charakterystyczne barwy Polski i wybranych krajów UE;
- odnosi się z szacunkiem do problematyki poznawania życia ludzi innych narodowości;
- poznaje zwyczaje, tradycje charakterystyczne dla wybranych krajów Unii Europejskiej;
- zna i nazywa symbole własnego kraju (barwy, hymn, godło);
- wie, czym są symbole narodowe;
- rozpoznaje niektóre symbole narodowe innych krajów Unii Europejskiej;
- rozumie pojęcia Polak, Polska, Europejczyk, Europa, Unia Europejska;
- zna niektórych europejskich autorów tworzących dla dzieci (np. Braci Grimm, A. Lindgren)
- wymienia najciekawsze i najbardziej znane zabytki Polski poznanych krajów;
- zna kilka zwrotów w języku obcym;
- zna jedną lub więcej piosenkę dziecięcą w języku obcym;

Metody pracy:

- czynne;
- oglądowe;
- słowne.

Formy pracy:

- zbiorowa;
- grupowa;
- indywidualna.

Tematyka zajęć:

1. „Cześć Stasiu!” – poznajemy głównego bohatera programu z Polski
2. „O Polsce ze Stasiem”- zabawy dydaktyczne
3. „Głowa, ramiona; uparty mały pająk” zabawy przy znanych piosenkach dziecięcych
4. „Hi Harry”- poznajemy głównego bohatera programu z Wielkiej Brytanii
5. „Co nieco o W. Brytanii”- zabawy dydaktyczne
6. „Head and shoulders knees and toes” zabawy przy znanej piosence w j. angielskim
7. „Itsy bitsy spider” zabawy przy znanej piosence w j. angielskim
8. „Halo Linda!”- poznajemy główną bohaterkę programu ze Szwecji
9. „Co nieco o Szwecji” zabawy dydaktyczne.
10. ”Huvud axlar knä och tå”- zabawy przy znanej piosence w j. szwedzkim
11. „Imse Vimse Spindel” zabawy przy znanej piosence w j. szwedzkim
12. „Helen!” Poznajemy główną bohaterkę z Niemiec.
13. „Co nieco o Niemczech”- zabawy dydaktyczne
14. „Kopf und schulter knie und fuß” zabawy przy znanej piosence w j. niemieckim
15. „Itze Bitze Spinne” przy znanej piosence w j. niemieckim
16. „Europa-mój dom” – poznanie pojęcia kontynentu oraz Unii Europejskiej
17. „O Europie ze Stasiem”- zabawy przy mapie.

Gry i zabawy wykorzystane w programie:

„PRZYWITAJ SIĘ Z LINDĄ” –zabawa muzyczno-ruchowa. Dzieci spacerują po sali do muzyki, na sygnał witają się z kolegami i koleżankami używając zwrotu w danym języku.

"JAKA TO FLAGA?" – zabawa muzyczno-ruchowa. Nauczycielka ustala z dziećmi, co będą robić gdy pokaże flagi państw, np.

flaga W. Brytanii – zaprzęgi konne do karety

flaga Szwecji – udają raki

flaga Polski – smoki

flaga Niemiec- samochody

"SCENKI DRAMOWE" – dzieci mają za zadanie odgadnąć z jakiego państwa pochodzi dana scenka, lub odgrywają podaną scenkę przed innymi dziećmi, Pippi nosi konia nad głową- SZWECJA; królowa wjeżdża kareta i zaprasza na bal – WIELKA BRYTANIA; wchodzi rycerz

i walczy ze smokiem – POLSKA; dziecko konstruuje samochód i jeździ nim – NIEMCY.

„ BUDUJEMY ZABYTKI”- zabawa manipulacyjno – konstrukcyjna Dz. w grupach budują poszczególne, charakterystyczne dla danego kraju budowle: Big Ben, Wawel, Bramę Brandendurską, Zamek królewski w Sztokholmie przy pomocy różnego rodzaju klocków(drewnianych, słomek konstrukcyjnych), sugerując się ilustracją zabytku.

„MEMORY EUROPEJSKIE” – dzieci wyszukują pary spośród zakrytych obrazków.

„O JAKIM KRAJU MÓWIĘ”- zagadki tematyczne związane z omawianymi wcześniej krajami.

"NA KRAKOWSKO-SZWEDZKĄ NUTĘ" -zabawa muzyczno-ruchowa (muzyka dostosowana będzie do omawianego kraju zagranicznego)

Dzieci biegają w różnych kierunkach przy dźwiękach tamburyna, na hasło: fragment "Sma godarna" – dobierają się w pary i tańczą jedną z figur (wg pokazu nauczyciela udają żabki), na fragment "Krakowiaka" – podskakują krok krakowiaka.

„ZABYTKI EUROPY” układanie puzzli w zespołach.

„GDZIE MIESZKA STASIU” zabawa przy mapie europy. wyszukiwanie, oznaczanie danych krajów na mapie Europy, dopasowywanie poznanych postaci do ich kraju.

„ STASIU ODWIEDZA HELEN” zabawa przy mapie Europy, dopasowywanie odpowiedniego środka transportu (czym podróżujemy) do różnych podróży Stasia (do Szwecji, Niemiec, W. Brytanii.)

Rozkład materiału

POLSKA			
TEMATYKA	SYTUACJE EDUKACYJNE	TERMIN REALIZACJI	UWAGI
1. „Cześć Stasiu!”	<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie Stasia-głównego bohatera programu. • Piosenka powitalna „Cześć, hej!” • Słuchanie wiersza „Kto Ty jesteś-Polak mały” • Pogadanka przy mapie.	I tydzień października	
2. „O Polsce ze Stasiem”	<ul style="list-style-type: none"> • Zabawa dydaktyczna „Barwy Polski” • „Ważne miejsca” Rozmowa przy ilustracjach i mapie; • „Pałac Kultury”- budowanie	II tydzień października	

	<p>modelu znanego budynku Warszawskiego z różnego rodzaju klocków.</p>		
3. „O Polsce ze Stasiem”Cd.	<ul style="list-style-type: none"> • Słuchanie legendy o Syrence Warszawskiej. • „Na krakowską nutę” zabawa muzyczno-ruchowa • „Warszawa-nasza stolica”- rozmowa przy ilustracjach” 	III października	
4. „Śpiewamy ze Stasiem”	<ul style="list-style-type: none"> • „O czym mówię?”- zabawa na spostrzegawczość przy użyciu ilustracji; • „Śpiewamy razem”- znane zabawy muzyczno ruchowe ze Stasiem. 	październik 2019	Zabawy muzyczno ruchowe prowadzone będą spontanicznie, w różnych momentach dnia

SZWECJA

TEMATYKA	SYTUACJE EDUKACYJNE	TERMIN REALIZACJI	UWAGI
1. „Halo Linda!”- poznajemy główną bohaterkę programu ze Szwecji	<ul style="list-style-type: none"> • „PRZYWITAJ SIĘ Z LINDĄ” – zabawa muzyczno-ruchowa(poznanie głównej bohaterki programu) • Zapoznanie dzieci ze zwrotami powitania oraz podstawowymi zwrotami w j. szwedzkim 	I tydzień listopada	
2. „Co nieco o Szwecji” zabawy dydaktyczne.	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanka przy mapie- Linda zaznacza na mapie 	II tydzień listopada	

	<p>Europu kraj z którego pochodzi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Barwy Szwecji” –wprowadzenie flagi Szwecji. • "JAKA TO FLAGA?" – zabawa muzyczno-ruchowa. • „Co to za zwierze?- układanie puzzli w zespołach (łoś) 		
3. ”Huvud axlar knä och tå”- zabawy muzyczno-ruchowe przy znanej piosence w j. szwedzkim	<ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie znanej dzieciom zabawy muzyczno-ruchowej w j. szwedzkim; • Linda opowiada o swojej stolicy- Sztokholmie • „ BUDUJEMY ZABYTKI”- zabawa manipulacyjno – konstrukcyjna 	III tydzień listopada	Zabawy muzyczno ruchowe prowadzone będą spontanicznie, w różnych momentach dnia w celu lepszego utrwalania trudnych dla dzieci tekstów.
4. „Imse Vimse Spindel” zabawy przy znanej piosence w j. szwedzkim	<ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie znanej dzieciom zabawy muzyczno-ruchowej w j. szwedzkim; • Śpiewamy ze Stasiem i Lindą – próby śpiewania poznanych wcześniej piosenek 	listopad	Zabawy muzyczno ruchowe prowadzone będą spontanicznie, w różnych momentach dnia
WIELKA BRYTANIA			
TEMATYKA	SYTUACJE EDUKACYJNE	TERMIN REALIZACJI	UWAGI

<p>1. „Hi Harry”- poznajemy głównego bohatera programu z Wielkiej Brytanii</p>	<ul style="list-style-type: none"> • „PRZYWITAJ SIĘ Z HARRYM!” zabawa muzyczno- ruchowa(poznanie głównego bohatera programu) • Zapoznanie dzieci ze zwrotami powitania oraz podstawowymi zwrotami w j. szwedzkim 	<p>I tydzień grudnia</p>	
<p>2. „Co nieco o W. Brytanii”- zabawy dydaktyczne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanka przy mapie- Harry zaznacza na mapie Europy kraj- z którego pochodzi. • „Barwy Wielkiej Brytanii” – wprowadzenie flagi. • "JAKA TO FLAGA?" – zabawa muzyczno- ruchowa. 	<p>II tydzień grudnia</p>	
<p>3. „Head and shoulders knees and toes” zabawy przy znanej piosence w j. angielskim</p>	<ul style="list-style-type: none"> • „Moja stolica Londyn”- rozmowa przy ilustracjach • „ BUDUJEMY ZABYTKI”- zabawa manipulacyjno – konstrukcyjna • Nauka piosenki w j. angielskim 	<p>III tydzień grudnia</p>	<p>Zabawy muzyczno ruchowe prowadzone będą spontanicznie, w różnych momentach dnia w celu lepszego utrwalania trudnych dla dzieci tekstów.</p>
<p>4. „Itsy bitsy spider” zabawy przy znanej piosence w j. angielskim</p>	<ul style="list-style-type: none"> • „ZABYTKI EUROPY” układanie puzzli w zespołach. • Nauka piosenki w j. angielskim 	<p>grudzień</p>	<p>Zabawy muzyczno ruchowe prowadzone będą spontanicznie, w</p>

			różnych momentach dnia w celu lepszego utrwalania trudnych dla dzieci tekstów.
NIEMCY			
TEMATYKA	SYTUACJE EDUKACYJNE	TERMIN REALIZACJI	UWAGI
1. „Helen!” Poznajemy główną bohaterkę z Niemiec.	<ul style="list-style-type: none"> • „PRZYWITAJ SIĘ Z HELEN!” zabawa muzyczno ruchowa (poznanie głównej bohaterki programu) • Zapoznanie dzieci ze zwrotami powitania oraz podstawowymi zwrotami w j. szwedzkim • Pogadanka przy mapie- Helen zaznacza na mapie Europy kraj- z którego pochodzi. 	II tydzień stycznia	
2. „Co nieco o Niemczech”- zabawy dydaktyczne	<ul style="list-style-type: none"> • „Barwy Niemiec” –wprowadzenie flagi. • "JAKA TO FLAGA?” – zabawa muzyczno-ruchowa. Nauczycielka ustala z dziećmi, co będą robić gdy pokaże flagi państw, np. flaga W. Brytanii – zaprzęgi konne do karety; flaga Szwecji – udają raki flaga Polski – 	III tydzień stycznia	

	smoki flaga Niemiec- samochody		
3. „Kopf und schulter knie und fuß” zabawy przy znanej piosence w j. niemieckim	<ul style="list-style-type: none"> • „Moja stolica Berlin”- rozmowa przy ilustracjach • „BUDUJEMY ZABYTKI”- zabawa manipulacyjno – konstrukcyjna • Nauka piosenki w j. niemieckim 	IV tydzień stycznia	Zabawy muzyczno ruchowe prowadzone będą spontanicznie, w różnych momentach dnia w celu lepszego utrwalania trudnych dla dzieci tekstów.
4. „Itze Bitze Spinne” przy znanej piosence w j. niemieckim	<ul style="list-style-type: none"> • „ZABYTKI EUROPY” układanie puzzli w zespołach. • Nauka piosenki w j. niemieckim 	styczeń	Zabawy muzyczno ruchowe prowadzone będą spontanicznie, w różnych momentach dnia, w ciągu całego miesiąca w celu lepszego utrwalania trudnych dla dzieci tekstów.
EUROPA			
TEMATYKA	SYTUACJE EDUKACYJNE	TERMIN REALIZACJI	UWAGI
1. „Europa-mój dom” – poznanie pojęcia kontynentu oraz Unii Europejskiej	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanka przy mapie Europy. • Zaznaczanie poznanych przez dzieci krajów; • Zabawy przy puzzlach Europy, 	I tydzień lutego	

<p>2. „O Europie ze Stasiem”- zabawy przy mapie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Porównywanie kształtu, wielkości i oddalenia poznanych przez dzieci krajów przy pomocy puzzli Montessori; • „O JAKIM KRAJU MÓWIĘ”- zagadki tematyczne związane z omawianymi wcześniej krajami. 	<p>II tydzień lutego</p>	
<p>3. „Unia Europejska”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Powitanie dzieci w różnych językach- zabawy z poznanymi bohaterami. • Pogadanka przy mapie Europy. • Zaznaczanie poznanych przez dzieci krajów; • „Barwy Unii Europejskiej” – wprowadzenie flagi. • "JAKA TO FLAGA?” – zabawa muzyczno-ruchowa. 	<p>III tydzień lutego</p>	
<p>4. „Zabawy z Europą”:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • „MEMORY EUROPEJSKIE” – dzieci wyszukują pary spośród zakrytych obrazków. • „GDZIE MIESZKA STASIU” zabawa przy mapie europy. wyszukiwanie, oznaczanie danych krajów na mapie 	<p>luty</p>	<p>Zabawy muzyczno ruchowe prowadzone będą spontanicznie, w różnych momentach dnia w celu lepszego utrwalania trudnych dla dzieci tekstów.</p>

	<p>Europy, dopasowywanie poznanych postaci do ich kraju.</p> <ul style="list-style-type: none"> • „ STASIU ODWIEDZA HELEN” zabawa przy mapie Europy, dopasowywanie odpowiedniego środka transportu (czym podróżujemy) do różnych podróży Stasia (do Szwecji, Niemiec, W. Brytanii.) • Zabawy muzyczno ruchowe przy poznanych piosenkach dziecięcych z różnych krajów. 		
--	--	--	--

Ewaluacja:

Ewaluacja programu zostanie przeprowadzona podczas zajęć koleżeńskich podsumowujących umiejętności dzieci pt. „Zabawy z Europą”.

Po zajęciach, każdy z obserwujących je nauczycieli wypełni ankietę dotyczącą umiejętności dzieci z zakresu edukacji europejskiej.

Literatura:

Bohdanowicz L.: Edukacja europejska // Życie Szkoły – 2003, nr 1, s. 34–36

Jadwiga Ligocka: Edukacja europejska w przedszkolu Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce // kwartalnik dla nauczycieli- 2008 nr 3,s. 49-51

Magdalena Ledwoń, Justyna Paluchowska: Mały skrzat poznaje świat- Wielka Brytania// Bliżej przedszkola- 2015, nr 4, s.55-57

Magdalena Ledwoń: Mały skrzat poznaje świat- Szwecja// Bliżej przedszkola-2016, magazyn specjalny, 7-8.178-179, s.87-89

Ewa Stadtmüller: Mały skrzat poznaje świat- Niemcy// Bliżej przedszkola-2014, nr 12, s.66-69